

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ с. САДОВЕЦ,
община ДОЛНИ ДЪБНИК, област ПЛЕВЕН
ул. „Св.Св. Кирил и Методий“ № 2, тел. 06521-2313
e-mail: info-1500503@edu.mon.bg ; ou_sadovec@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ,

Заповед № 816-16 / 15.09.2026 г.

ДИРЕКТОР:
ВЕСЕЛА ПЕТКОВА

**ПРАВИЛА
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ
УСЛОВИЯ НА ТРУД**

**ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. Правилата се издават на основание Закона за здравословни и безопасни условия на труд и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Чл. 2. Правилата са задължителни за спазване от всички служители на ОУ „Христо Ботев“ – с. Садовец, както и от всички други лица, които се намират на територията на училището.

Чл. 3. Осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд изисква предприемане на мерки за:

1. предотвратяване на риска за живота и здравето;
2. оценяване на риска, който не може да бъде предотвратен;
3. борба с риска при източника на възникването му;
4. приспособяване на условията на труд към работещия с цел намаляване и премахване на вредното влияние върху неговото здраве;
5. прилагане на единна обща политика на превантивност, обхващаща технологията, работните места, организацията на работа, условията на труд и социалните взаимоотношения;
6. предоставяне на служителите на необходимата информация във връзка с осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд.

Чл. 4. Дейността по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в ОУ „Христо Ботев“ – с. Садовец се осъществява с участието на директора, определеното длъжностно лице по безопасност и здраве при работа, Групата по условия на труд (ГУТ) и Службата по трудова медицина, с която училището има сключен договор.

**ГЛАВА ВТОРА
ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И
БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД**

Чл. 5. Осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд включва:

1. организация на трудовите процеси, която отстранява или в максимална степен ограничава съществуващите рискови фактори за живота, здравето и трудоспособността на служителите;

2. спазване на нормите и изискванията, установени в законите, подзаконовите нормативни актове и вътрешните актове на училището;
3. информиране и обучение по въпросите, свързани с безопасността и здравето при работа;
4. осъществяване на контрол за спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд;
5. недопускане до работа на служители, които не са преминали установените инструктажи и обучения;
6. правилна и безопасна организация на работа;
7. поддържане на подходящи санитарно-хигиенни условия в работните помещения.

Чл. 6. Изпълнението на минималните изисквания за осигуряване на безопасност и опазване на здравето на работещите се гарантира чрез отчитане на характеристиките на работното място и на извършваната дейност, както и на конкретните опасности и рискове.

Чл. 7. В работните помещения, включително класните стаи, не се допуска превишаване на установените норми и изисквания за факторите на работната среда.

Чл. 8. Работните места и работното оборудване, включително вентилационните и климатичните системи, се поддържат и почистват редовно в съответствие с хигиенните и технологичните изисквания.

Чл. 9.(1) Работните помещения трябва да осигуряват достатъчно пространство и условия, позволяващи на работещите да изпълняват работата си без риск за безопасността и здравето.

(2) Разполагането на работното оборудване, броят на хората в помещенията и свободните площи трябва да отговарят на изискванията за безопасност и здраве при работа, пожарна и аварийна безопасност.

(3) Подовите на работните помещения и работните места се поддържат така, че да не са хлъзгави и да нямат опасни неравности, препятствия и отвори.

Чл. 10. В сградата се осигуряват свободни и обозначени пътища и изходи за евакуация при аварийни ситуации.

Чл. 11.(1) Работните места трябва да имат достатъчно осветление, осигуряващо безопасността и здравето на работещите.

(2) С приоритет се използва естественото осветление, а когато то не е достатъчно или не може да бъде осигурено, се използва изкуствено осветление.

ГЛАВА ТРЕТА

ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Раздел I

Задължения на работодателя

Чл. 12. Директорът на училището като работодател:

1. организира извършването на оценка на риска;
2. предприема необходимите мерки за предотвратяване или намаляване на установените рискове;
3. осигурява на служителите информация за предприетите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
4. осигурява консултиране и участие на представителите на работниците и служителите по въпросите на безопасността и здравето при работа;
5. осигурява безопасни условия на труд и опазване здравето на работещите на работните места и в работните помещения;
6. определя със заповед длъжностното лице, изпълняващо функциите на орган за

безопасност и здраве при работа;

7. определя със заповед представителите на работодателя в Групата по условия на труд;
8. осигурява необходимото взаимодействие със Службата по трудова медицина;
9. осигурява провеждането на необходимите инструктажи и обучения;
10. осигурява задължителното застраховане на служителите, когато са налице нормативно определените предпоставки за това.

Раздел II

Задължения на органа за безопасност и здраве при работа

Чл. 13. Органът за безопасност и здраве при работа се ръководи и контролира пряко от директора на училището.

Чл. 14. Основните функции и задачи на органа за безопасност и здраве при работа са:

1. да организира и координира дейността по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
2. да консултира и подпомага работодателя и длъжностните лица при прилагане на изискванията за безопасност и здраве при работа;
3. да осъществява контрол от името на работодателя за спазване на изискванията на нормативната уредба;
4. да предлага мерки за предотвратяване и отстраняване на установени нарушения и рискове;
5. да информира директора при констатирани нарушения или неизпълнение на задължения;
6. да участва в организацията и контрола по провеждането на инструктажите;
7. да подпомага дейността на ГУТ;
8. да взаимодейства със Службата по трудова медицина по въпросите на здравословните и безопасни условия на труд;
9. да изготвя необходимите анализи, предложения и документи, свързани с дейността по безопасност и здраве при работа.

Чл. 15. Определеното със заповед на директора длъжностно лице по безопасност и здраве при работа изпълнява функциите и задачите, възложени му със заповедта за определянето му и съгласно нормативните изисквания.

Чл. 16. При изпълнение на своите функции органът за безопасност и здраве при работа спазва изискванията на Наредба № 3 от 27.07.1998 г. за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата и профилактиката на професионалните рискове.

Раздел III

Задължения на Групата по условия на труд

Чл. 17. Групата по условия на труд участва в координацията, консултирането и сътрудничеството при разработването и осъществяването на политиката за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в училището.

Чл. 18. ГУТ:

1. обсъжда въпроси, свързани с условията на труд;
2. обсъжда резултатите от оценката на риска и предложенията за мерки за ограничаване на рисковете;
3. участва в обсъждането на информацията, предоставена от Службата по трудова медицина;
4. прави предложения за подобряване на условията на труд;
5. провежда заседанията си в съответствие с нормативните изисквания и вътрешната

- организация на училището;
6. протоколира проведените заседания.

Раздел IV

Задължения на служителите

Чл. 19. Всеки служител е длъжен:

1. да познава местоположението на работното си място, подходите и изходите от него и техническото му оборудване;
2. да спазва правилата за безопасност и здраве при работа;
3. да не се явява на работа в състояние, което не му позволява безопасно да изпълнява трудовите си задължения;
4. да не пуши в сградите и на местата, на които това е забранено;
5. да се грижи за собствената си безопасност и здраве, както и за безопасността и здравето на другите лица, които могат да бъдат засегнати от неговата дейност.

Чл. 20.(1) В съответствие със своята квалификация и дадените му инструкции всеки служител е длъжен:

1. да използва правилно работното оборудване;
2. да спазва дадените му инструкции за безопасна работа;
3. незабавно да уведомява непосредствения си ръководител или определеното длъжностно лице за всяко обстоятелство, което може да представлява опасност за здравето и безопасността;
4. да съдейства на работодателя и длъжностните лица при изпълнение на мерките за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

(2) След приключване на работния ден служителят е длъжен да приведе работното си място в ред, да изключи електрическите уреди, когато това е предвидено, и да остави помещението в безопасно състояние.

Чл. 21. Служителят има право да откаже или да преустанови работа при възникване на сериозна и непосредствена опасност за живота или здравето му, като незабавно уведоми прекия си ръководител.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ

Чл. 22.(1) При настъпване на злополука по време, във връзка или по повод на извършваната работа служителят, непосредственият му ръководител или свидетел на злополуката е длъжен незабавно да уведоми директора или определеното длъжностно лице.

(2) При настъпване на злополука се предприемат необходимите действия за оказване на първа помощ, осигуряване на медицинска помощ и запазване на мястото на злополуката, когато това е необходимо.

(3) Работодателят предприема действията по установяване, разследване и деклариране на трудовата злополука съгласно нормативните изисквания.

Чл. 23. При всяка настъпила злополука на територията на училището се предприемат необходимите действия за:

1. оказване на първа помощ;
2. уведомяване на директора;
3. уведомяване на компетентните органи, когато това е необходимо;
4. установяване на обстоятелствата и причините за злополуката;
5. предприемане на мерки за недопускане на повторно възникване на подобен инцидент.

Чл. 24. В случай на злополука пострадалият се извежда на безопасно място, оказва му се

първа помощ и при необходимост се осигурява квалифицирана медицинска помощ.

Чл. 25. За професионална болест се счита заболяване, определено като професионално съгласно действащата нормативна уредба.

ГЛАВА ПЕТА

ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА

Раздел I

Общи правила

Чл. 26. Всеки служител е длъжен да спазва изискванията за безопасност при изпълнение на възложената му работа и да използва предоставеното му оборудване по предназначение.

Чл. 27. При придвижване до и от училището и при управление на моторно превозно средство служителите спазват изискванията на Закона за движението по пътищата.

Раздел II

Правила при работа с електрически ток

Чл. 28. За предотвратяване на аварии и злополуки с електрически ток се спазват следните правила:

1. забранява се извършването на ремонт, отваряне, настройка и други действия по електрически уреди и съоръжения от лица без необходимата правоспособност;
2. забранява се изключването на електрически уреди чрез издърпване на кабела;
3. не се допуска стъпване върху захранващи кабели или притискането им с мебели и други предмети;
4. не се допуска усукване, връзване и пречупване на захранващи кабели;
5. не се допуска заливане с течности на електрически уреди, апарати и съоръжения;
6. използването на нови електрически уреди се извършва след запознаване с инструкцията за експлоатация;
7. не се допуска използването на електрически отоплителни и нагревателни уреди, донесени от дома, без разрешение и без да са осигурени условия за безопасното им използване;
8. при установяване на неизправност електрическият уред незабавно се изключва и се уведомява определеното длъжностно лице.

Раздел III

Правила при работа с видеодисплеи

Чл. 29. Работодателят осигурява условия за безопасна работа с видеодисплеи в съответствие с приложимите нормативни изисквания.

Чл. 30. На лицата, работещи с видеодисплеи, се предоставя необходимата информация относно работното оборудване, организацията на работното място и възможните рискове за здравето.

Чл. 31. Работата с видеодисплеи се организира по начин, осигуряващ необходимите прекъсвания и почивки съгласно приложимите нормативни изисквания.

Чл. 32. Работодателят осигурява необходимите медицински прегледи и действия за защита на зрението на работещите с видеодисплеи съгласно нормативните изисквания.

Чл. 33. Служителите са длъжни:

1. да спазват режима на труд и почивка;
2. да поддържат правилно настроено работното оборудване;
3. да спазват подходящо разстояние между очите и екрана;
4. да организират работното си място така, че да се намалява натоварването на зрението и опорно-двигателния апарат;

5. да уведомяват работодателя при установени проблеми с работното оборудване или при здравословни оплаквания, свързани с работата с видеодисплей.

Раздел IV

Правила при действия при пожар и аварии

Чл. 34. Всеки служител е длъжен да познава утвърдените планове, правила и инструкции за действия при пожар, авария и други извънредни ситуации.

Чл. 35. Забранява се използването на противопожарните уреди, съоръжения и инсталации за цели, различни от предназначението им.

Чл. 36. При възникване на пожар или друга аварийна ситуация служителите са длъжни да действат съгласно утвърдените планове и инструкции, да уведомят съответните компетентни органи и да съдействат за безопасната евакуация на намиращите се в училището лица.

Раздел V

Правила за ограничаване на психосоциалните рискове

Чл. 37. Работодателят предприема мерки за ограничаване на психосоциалните рискове и на неблагоприятното въздействие на стреса, свързано с организацията и условията на труд.

Чл. 38. При организацията на трудовата дейност се насърчават:

1. ясното определяне на трудовите задължения и отговорности;
2. добрата комуникация между служителите и ръководството;
3. възможността служителите да поставят въпроси и да правят предложения относно организацията на работата;
4. уважителното отношение между служителите;
5. своевременното обсъждане и разрешаване на възникнали проблеми;
6. спазването на установеното работно време и режим на почивки.

Чл. 39. При установяване на фактори, които могат да окажат неблагоприятно въздействие върху здравето на служителите, работодателят предприема подходящи организационни мерки за ограничаването им, при необходимост със съдействието на Службата по трудова медицина.

ГЛАВА ШЕСТА

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 40. Настоящите правила се довеждат до знанието на всички служители на ОУ „Христо Ботев“ – с. Садовец срещу подпис.

Чл. 41. Контролът по спазване на настоящите правила се осъществява от директора на училището и определеното длъжностно лице по безопасност и здраве при работа в рамките на предоставените им правомощия.

Чл. 42. Правилата се преразглеждат и актуализират при промяна на нормативната уредба, организацията на труда, работните процеси или при необходимост.

Чл. 43. За неуредените в настоящите правила въпроси се прилагат разпоредбите на действащото законодателство в областта на здравословните и безопасни условия на труд.

Чл. 44. Настоящите правила са утвърдени със заповед на директора на ОУ „Христо Ботев“ – с. Садовец и влизат в сила от датата на утвърждаването им.